

H E I M I R

En þetta, líkt og það sem áður var minst á, er ytra merki og dæmi þess sem liggar dýpra í hugarsarinni. Afskræming mannfélagsins, sem viða má sjá í leiklistinni, í bókmentumum og listunum, er alveg eins eftirtektarverð, alveg eins gróf og miklu hættulegri en nokkuð það sem aðeins snertir hið ytra útlit bæjanna og landsbygðarinnar. Stórmenskuleg auglýsing auðæfa opinbert hirduleysi um velsæmi og háttprýði sýna afmyndun þess, sem Páll postuli lýsti sem einni hinni göfugstu byggingu á jörðu, musteri, sem þegar það ekki væri notaði í þjónustu höfundar þess, væri vanhelgað og lítilækkað.

Þegar maður ferðast í járnbrautarlestum og strætisvögnum, eða gengur innan um fjöldann, sem fyllir stræti stórborganna, kemur manni fyrst til hugar, að fáir sýni með framgangi sínum háttum og útliti, að þeir lifi því besta lífi, sem þeir gætu.

Flestir menn og konur, sem hafa náð að verða miðaldrar virðast ekki hafa orðið það sem æska þeirra gaf vonir um. Fólk er ekki eins myndarlegt og það mundi vera, ef það hefði lifað vel og viturlega. Útlit þess er ekki eins glaðlegt og það hefði verið, ef það hefði lagt rækt við upplyftandi hugsanir og fagrar hugsjónir. Og jafnvel með tilliti til þeirra hluta, sem auka og viðhalda heilbrigði, hafa menn ekki lært listina að lifa. Það er undravert, hvaðan alt það gott fólk, sem til er kemur, en ennþá undraverðara er, að fleiri skuli ekki sjá, að með hlutum þeim, sem þeir þrá, vinna, og striða fyrir, lækka þeir mælikvarða lífs síns og rita á andlit sér sögn ósigurs síns og ófullkomnumar, þegar þeir gætu fylgt dænum þeirra, er með þolgæði, í því sem gott er, ná sæmd heiðri og ódauðleika.

